

STANOVISKO

hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu Obce Majcichov a rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Majcichov na rok 2021 s výhľadom na roky 2022 a 2023

V zmysle § 18f, odsek 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2021 – 2023 a k návrhu rozpočtu **obce na rok 2021.**

A. Východiská spracovania stanoviska

Stanovisko bolo spracované na základe predloženého návrhu rozpočtu na rok 2021 s výhľadom na roky 2022 – 2023 podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie v tabuľkovej podobe. Výdavková časť rozpočtu na rok 2021 je vypracovaná vo forme programového rozpočtu. Obsahuje teda aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce, nakoľko Obec Majcichov má vyšší počet obyvateľov ako 2000, nie je možné už uplatniť výnimku podľa § 4, ods 5 zákona č. 583/2004 Z.z. Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Predložený návrh rozpočtu obsahuje rozpočet bežného rozpočtového roku, údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva roky, údaje očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka. Predkladateľ v časti očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka vychádzal z údajov schválenej poslednej zmeny rozpočtu.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, konkrétne:

- **zákonom č. 523/2004 Z.z.** o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.
- **zákonom č. 583/2004 Z.z.** o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- **zákonom č. 582/2004 Z.z.** o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p. a príslušnými VZN Obce Majcichov
- **zákonom č. 564/2004 Z.z.** o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí.

- **zákonom č. 597/2003 Z.z.** o financovaní základných, stredných a školských zariadení v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy (v súvislosti s ním je pripravený návrh VZN podrobnostiach financovania a určení dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Majcichov na rok 2021).
- **ústavným zákonom č. 493/2011** o rozpočtovej zodpovednosti, čl.9, odst. 1.
- **nariadením vlády SR č. 668/2004 Z.z.** o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v platnom znení.

Predložený návrh rozpočtu obce z hľadiska metodologickej správnosti je spracovaný v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktoré je pre samosprávu záväzná a nadväzuje na zber informácií pre potreby štátneho rozpočtu a štátneho záverečného účtu v členení podľa jednotlivých programov, štatistickej klasifikácie a ekonomickej klasifikácie.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol zverejnený v obci obvyklým spôsobom v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb.o obecnom zriadení v z.n.p., a to dňa 27. 11. 2020, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením.

B. Tvorba a základná charakteristika návrhu rozpočtu

Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Podľa §9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zábery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce na tri rozpočtové roky. Návrh rozpočtu je zostavený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. Navrhované výdavky rozpočtu obce sú alokované do 12 programov, ktoré sa vnútorne členia na 30 podprogramov.

Rozpočet na rozpočtový rok 2021 je po jeho schválení OZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

Celkový návrh rozpočtu na rok 2021 je koncipovaný ako prebytkový v objeme **46 436,00 €**. Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške **47 436,00 €**, kapitálový rozpočet ako schodkový v celkovom objeme – **151 500,00 €**. Schodok kapitálového rozpočtu bude krytý prebytkom bežného rozpočtu a prevodom prostriedkov z rezervného fondu v celkovej výške **150 500 €**.

C. Východiská tvorby rozpočtu

Východiská pre zostavenie návrhu rozpočtu vychádzajú z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období t.j. zo skutočného plnenia rozpočtu za roky 2018 a 2019, z monitoringu vývoja rozpočtu k 30. 09. 2020 a z očakávaného plnenia k 31. 12. 2020. V oblasti príjmov sa pri tvorbe rozpočtu vychádzalo z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2021 – 2023.

Tabuľka č. 1

	Skutočnosť rok 2018	Skutočnosť rok 2019	Rozpočet rok 2020	Očakávaná skutočnosť za rok 2020	Návrh rozpočtu rok 2021	Návrh rozpočtu na rok 2022	Návrh rozpočtu na rok 2023
Bežné príjmy	1 385 951,56	1 535 172,07	1 690 629,00	1 668 577,00	1 763 440,00	1 784 260,00	1 801 280,00
Bežné výdavky	1 174 225,52	1 378 345,81	1 543 586,00	919 761,00	1 716 004,00	1 666 974,00	1 665 674,00
Kapitálové príjmy	3 820,02	55 451,89	1 000,00	121 000,00	1 000,00	0	0
Kapitálové výdavky	20 063,07	322 505,18	209 000,00	236 371,45	152 500,00	0	0
Finančné operácie	286 564,69	218 871,35	206 000,00	221 950,29	150 500,00	0	0

V tabuľke č. 2 je návrh rozpočtu na rok 2021 rozpisovaný podrobnejšie, príjmy a výdavky sú uvedené v členení na obec a rozpočtové organizácie.

Tabuľka č. 2

Príjmy bežné celkom	1 763 440,00
v tom: obec	1 580 422,00
ZŠ	163 818,00
MŠ	19 200,00
Príjmy kapitálové	1 000,00
Výdavky bežné celkom	1 716 004,00
v tom: obec	585 466,00
ZŠ	873 000,00
MŠ	257 538,00
Výdavky kapitálové	152 500,00
v tom: obec	147 500,00
	5 000,00
Hospodárenie obce	46 436,00
v tom:	47 436,00
Bežný rozpočet	- 151 500,00
Kapitálový rozpočet	150 500,00
Finančné operácie	

Sledovanie minulého vývoja jednotlivých príjmov a výdavkov, samozrejme aj príčin, ktoré ich spôsobili, nám umožní posúdiť, nakoľko je rozpočet na rok 2021 reálny. Sledovanie príjmov je dôležité z toho dôvodu, že práve od príjmov sa vždy odvíjajú výdavky, či už bežné, alebo kapitálové.

V nasledujúcej tabuľke č. 3 je uvedený prehľad najdôležitejších príjmov rozpočtu za posledných 8 rokov, teda v rokoch 2012 – 2019 a tiež odhad plnenia rozpočtu na rok 2020 a navrhovaný rozpočet na rok 2021.

Tabuľka č. 3

Rok	Rozpočet bežných príjmov (bez RO)	% plnenia	Rozpočet podielovej dane	% plnenia	Rozpočet dane z nehnuteľ.	% plnenia	Rozpočet poplatkov za KO a DSO	% plnenia	Rozpočet vodného	% plnenia	Rozpočet transférov zo ŠR do školstva	% plnenia
r.č.	1	1a	2	2a	3	3a	4	4a	5	5a	6	6a
2012	812 990	107	347 520	99,95	89 180	108,06	35 000	115,11	30 000	84,12	278 915	114,64
2013	866 834	112,14	347 000	108,92	110 180	110,71	35 000	111,9	27 000	70,42	297 000	111,56
2014	935 317	104,49	380 000	106,91	110 180	110,18	39 500	98,82	27 000	108,14	326 000	107,3
2015	946 862	114,39	380 000	119,77	118 200	103,84	39 500	97,8	27 000	109,25	326 000	110,62
2016	1 057 020	109,93	450 000	114,--	126 200	100,06	43 000	95,73	31 000	86,54	370 000	100,65
2017	1 097 860	108,04	490 000	112,56	126 280	100,54	43 000	100,98	31 000	99,13	372 000	104,18
2018	1 157 020	113,13	541 000	115,26	126 780	101,13	41 000	112,75	27 000	145,41	387 000	115,58
2019	1 288 289	119,17	714 000	101,75	128 550	99,96	47 220	102,36	35 000	101,77	472 589	116,98
2020	1 690 629	98,70*	720 000	105,56*	145 900	100*	59 850	100*	36 000	105,56*	642 679	93,85*
2021	1 763 440	x	720 000	x	145 900	x	59 850	x	38 000	x	592 822	x

- očakávané plnenie

Z tabuľkového prehľadu skutočne dosiahnutých príjmov vidieť plynulý rast príjmov za posledných 9 rokov, čo predstavovalo pre našu obec možnosť plynule navyšovať aj výdavky a tým postupne zabezpečovať jej rozvoj bez cudzích zdrojov (napr. úverov). Toto bolo možné najmä v dôsledku neustáleho rastu podielových daní v predchádzajúcich rokoch, nakoľko najmä táto príjmová položka rozpočtu obce je najdôležitejším a najväčším zdrojom financovania potrieb obce. Z čísel v stĺpcoch 2 a 2a vidieť, že sme okrem roku 2012 vždy dostali zo ŠR viac, ako sme v rozpočte predpokladali. V roku 2021 nepočítame s navýšením tohto príjmu. Je to totiž príjem, ktorý obec nemá možnosť ovplyvniť. Pri navrhovaní rozpočtu sa vychádzalo síce z prognózy MF SR, ale vzhľadom na súčasný núdzový stav v dôsledku zdravotnej situácie a s tým súvisiacej ekonomickej situácie, sa táto položka rozpočtovala s veľkou opatrnosťou. Rizikom totiž môže byť nenaplnenie prognózy MF SR. Aj napriek opatrnosti bude tento príjem predstavovať v roku 2021 40,83 % bežných príjmov rozpočtu obce.

Aj z ďalších čísel v tabuľke č. 3 vidieť veľkú opatrnosť pri zostavovaní príjmov rozpočtu. Väčšina príjmov (dane z nehnuteľností, tiež ostatné miestne dane v tabuľke neuvádzané, poplatky za komunálne odpady a drobný stavebný odpad, príjmy z predaja pitnej vody, nedaňové príjmy) sa v rozpočte na rok 2021 nenavyšovali. Dokonca transfery zo ŠR na prenesené kompetencie, ktoré tvoria viac ako 1/3 bežných príjmov, v rozpočte na rok 2021 sú plánované iba na cca 92 % pôvodného rozpočtu na rok 2020 a cca 98 % očakávanej skutočnosti na rok 2020.

Pokiaľ ide o príjmy kapitálového rozpočtu, tie sa každoročne rozpočtujú v menších sumách, na rok 2021 je to 1 tis. €, čo predstavuje predpokladané príjmy z odpredaja pozemkov s osobitným zreteľom.

ROZPOČET VÝDAVKOV BEŽNÉHO A KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU

Vo východiskách spracovania stanoviska k rozpočtu na roky 2021 – 2023 je uvedený dôvod, prečo je výdavková časť rozpočtu na rok 2021 vypracovaná vo forme programového rozpočtu. Výdavky rozpočtu sú usporiadané do 12 programov a v rámci nich 30 podprogramov. Ku každému programu a podprogramu sú priradené aj zámery s konkrétnym číselným vyjadrením, ktoré sa majú

realizovaním jednotlivých podprogramov a programov docieľiť. Číselne vyjadrené zámery sa 2x do roka monitorujú a výsledky monitoringu sa uvádzajú v monitorovacej a hodnotiacej správe.

Programový rozpočet obce je svojou štruktúrou dostatočne prehľadný a transparentný. Programy a podprogramy vychádzajú z predpokladaných ekonomických možností obce s prihliadnutím na súčasnú situáciu v súvislosti s negatívnymi následkami pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19 a prirodzene sa dotýka aj obce Majcichov. Programy a podprogramy sú číselným vyjadrením potrieb obce a sú v súlade so zámermi a cieľmi miestnej samosprávy na plánovaný rok 2021. Každý z programov je podrobne rozpísaný vo výdavkovej časti návrhu programového rozpočtu v nižšie uvedenom členení. Kompletný „Programový rozpočet obce na rok 2021“ je samostatnou prílohou návrhu rozpočtu obce.

Jednotlivé programy sa podieľajú na celkových výdavkoch (bežných aj kapitálových) rôznym %,

V tabuľke sú uvádzané %-ne podiely jednotlivých programov v roku 2020 (pôvodný neupravený rozpočet) a navrhovaného rozpočtu na rok 2021.

Program /rok	2020	2021
Program č. 1 - Plánovanie a kontrola:	1,40%	1,35%
Program č. 2 - Propagácia a marketing:	1,20%	1,16%
Program č. 3 - Interné služby:	0,10%	0,29%
Program č. 4 - Služby občanom:	0,60%	0,65%
Program č. 5 - Bezpečnosť a poriadok:	1,20%	1,62%
Program č. 6 - Odpadové hospodárstvo:	6,80%	7,05%
Program č. 7 - Prostredie pre život:	12,40%	6,45%
Program č. 8 - Vzdelávanie:	56,70%	62,73%
Program č. 9 - Zásobovanie vodou:	2,00%	2,40%
Program č. 10 - Kultúra a šport:	5,00%	4,54%
Program č. 11 - Sociálne služby:	0,40%	2,97%
Program č. 12 - Podporná činnosť:	12,20%	11,47%

Pri porovnaní čísel vidíme, že u 6-tich programov sa %-ny podiel na celkových výdavkoch znížil, a u 6-tich programov sa zvýšil. Najvyššie zvýšenie zaznamenávame v programe vzdelávanie, kde je rozdiel až 6,03 %. Ide súčasne o najrozsiahlejší program, ktorý obsahuje najmä bežné výdavky financovanie základnej školy vrátane školského klubu a školskej jedálne a tiež materskej školy. Tieto súčasne tvoria štyri podprogramy. V roku 2021 program obsahuje aj kapitálové výdavky. Najväčší relatívny pokles výdavkov vidíme v programe č. 7 – Prostredie pre život, a to o 5,95 %. Ide o zníženie kapitálových výdavkov, ktoré sa ale v roku 2020 neuskutočnili. Ide o výdavky na parkovisko pred kostolom a rekonštrukciu chodníkov. Kým v roku 2020 boli tieto investičné akcie rozpočtované vo výške 156 tis., v roku 2021 rozpočtujeme ich výšku na 74 tis. €.

Kapitálové výdavky nie sú súčasťou všetkých programov. Kým v roku 2020 sa nachádzali v šiestich programoch, v roku 2021 je to iba 5 programov. Zo 152 500 € kapitálových výdavkov nachádzame sumu 2 tis. € v podprograme č. 3 programu č. 1 – Finančná a rozpočtová politika určené na ÚPD, v podprograme č. 3 programu č. 2 – Propagácia a marketing sumu 20 tis. € určenú na

modernizáciu miestneho rozhlasu, v podprograme č. 1 programu č. 5 – Bezpečnosť a poriadok sumu 5 tis. € určenú na rozšírenie verejného osvetlenia, v podprograme č. 2 programu č. 6 – Odpadové hospodárstvo sumu 10 tis. € určenú na realizáciu kanalizačných prípojok, v podprograme č. 1 programu č. 7 – Prostredie pre život sumu 74 tis. € určenú na parkovisko pred kostolom a rekonštrukciu chodníkov, v podprograme č. 1 a v podprograme č. 3 programu č. 8 – Vzdelávanie sumu 5 tis. € určenú na hracia zostavu na zadný dvor MŠ a 36,5 tis. € určenú na odvetranie kuchyne v ŠJ.

ZÁVER

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2021 – 2023 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania. Bežný rozpočet je prebytkový a kapitálový rozpočet je schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu je vyrovnaný z prebytku bežného rozpočtu a z príjmových finančných operácií.

Už v roku 2020 som konštatovala, že rozpočet je v porovnaní s predchádzajúcim rokom menej ambiciózny, najmä v kapitálových výdavkoch. V tomto roku to môžem potvrdiť dvojnásobne. Rozpočet na rok 2021 je zostavený tak, aby čo najviac minimalizoval mieru možných rizík. S určitosťou možno povedať, že množstvo rizík bude v roku 2021 s veľkou pravdepodobnosťou viac, ako sme vlani predpokladali na rok 2020. Treba skonštatovať, že obec sa opätovne postavila k zostavovaniu rozpočtu zodpovedne, vychádzala z údajov predchádzajúceho roka a dôsledne uplatnila zásadu zodpovednosti a zbytočne nenadhodnocovala budúce príjmy.

Ako som už pri analýze príjmov spomenula, rizikom môže byť, že sa nenaplnia prognózy MF SR v oblasti podielových daní, ale pozornosť treba venovať aj výberu miestnych daní a poplatkov. To prvé nevieme ovplyvniť, ale to druhé je plne v našich rukách. Treba po celý rok dôsledne sledovať stav plnenia pohľadávok, venovať zvýšenú pozornosť ich vymáhaniu a pokiaľ možno zamedziť vzniku nových pohľadávok po lehote splatnosti. Treba dôsledne, tak ako po iné roky, sledovať plnenie rozpočtu nielen obce, ale aj rozpočtových organizácií, ktorých rozpočet je súčasťou rozpočtu obce. V prípade, že by došlo k neplneniu príjmov, bude treba okamžite upraviť aj výšku výdavkov. Iba takýmto spôsobom je možné naplniť ciele rozpočtu aj napriek všetkým možným nepredvídaným prekážkam, ktoré nás v roku 2021 čakajú.

Na základe uvedených skutočností **o d p o r ú ě a m** obecnému zastupiteľstvu

schváliť

návrh programového rozpočtu Obce Majcichov a zriadených rozpočtových organizácií na rok 2021

a

zobrať na vedomie

návrh programového rozpočtu Obce Majcichov a zriadených rozpočtových organizácií na roky 2021, 2022

V Majcichove dňa 10. 12. 2020

Ing. Rozália Hanzelová
hlavná kontrolórka